

РЕШЕНИЕ

№ 358

гр. София, 07.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-16, в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Валерия Братоева

при участието на секретаря Галина Ил. Стоянова
като разгледа докладваното от Валерия Братоева Търговско дело № 20211100901481 по описа за 2021 година

РЕШИ:

РЕШЕНИЕ №

гр. София, 07.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИЯТ ГРАДСКИ СЪД, ТЪРГОВСКО ОТДЕЛЕНИЕ, VI-16 състав, в публично съдебно заседание на двадесет и втори март две хиляди двадесет и втора година, в състав:

СЪДИЯ: ВАЛЕРИЯ БРАТОЕВА

при секретар Галина Стоянова разгледа докладваното от съдията търговско дело № 1481 по описа за 2021 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 365 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба, вх. № 10079/23.07.2021 г., предявена от „Д. Л.“ ООД, ЕИК *****, за осъждане на „Д.Т.Л.“ ООД, ЕИК *****, да заплати сумата 54138 лева – обезщетение по договор за превоз, дължимо за повреда на превозвания товар - пресни череши, увредени поради поддържане на неподходяща температура в транспортното средство, заедно със законната лихва от предявяване на исковата молба до погасяване на задължението и разноските в производството.

В исковата молба се твърди, че ищецът сключил с „Д.Т.Л.“ ООД договор за транспорт № 20/07/0022/1386/17.07.2020 г., с който му възложил превоз на череши, разпределени в опаковки от 2 и 5 килограма, на обща стойност, съгласно издадена от изпращача фактура - 61016 евро. За превоза от Република Турция до Лисабон, Португалия била издадена международна товарителница. Стоката била претоварена в транспортно средство на ответника в гр. Пловдив на 20.07.2020 г. и следвало да бъде доставена на 24.07.2020 г. в 10.00 часа в крайната дестинация, при уговорен температурен режим на транспортиране от + 2° С. В стоката бил поставен термолотер, за да се следи спазването на температурния режим, който установил, че 24 часа след натоварване на стоката, поддържаната температура била в диапазона от + 4,5° С до + 8° С. Черешите били доставени на 25.07.2020 г. (събота) в извънработното време на получателя. В първия работен ден след доставката – 27.07.2020 г. (понеделник) било установено, че са увредени 6899 кг череши на стойност 27680,37 евро, за което превозвачът бил уведомен с рекламационно писмо. По отношение на превоза не била сключена застраховка и затова отговорността за вредите, причинени на товара по време на превоза се носела от „Д.Т.Л.“ ООД, в качеството му на превозвач.

Ответникът, „Д.Т.Л.“ ООД, в отговор на исковата молба не оспорва възложения му превоз, но твърди, че искът е неоснователен. Докладът на аварийния комисар за установяване на щетите бил изготвен след извършена на 28.07.2020 г. проверка, след като стоката била разтоварена на 25.07.2020 г. и не съдържал подпис на представител на превозвача. Наличието на устройство, отчитащо температурата в превозното средство не било известно на превозвача, съответно не било ясно как е настроено. Закъснението в превоза било в резултат на непредвиден престой при преминаване на границата и на митница в Австрия, както и на отклонение за посещение на сервиз по указания на ищеца. При предаването на товара черешите престояли около 2 часа на температура + 30° С, поради което било възможно вредите да се дължат на тази рязка температурна промяна. От друга страна оглед на стоката бил извършен чак на 28.07.2020 г. и докладът на аварийния комисар изготвен на 29.07.2020 г.. Това не обяснявало как е направена рекламация в по-ранен момент – на 27.07.2020 г.. В товарителницата липсвало отразяване за настъпила повреда на товара при получаването му, напротив, тя била подписана без забележки от получателя, което означавало, че стоката била получена без възражения за качеството ѝ.

В допълнителната искова молба „Д. Л.“ ООД сочи, че при натоварването на черешите в гр. Пловдив бил подписан протокол за качествен контрол на стоката, в който превозвачът не направил възражения. Поставеното в ремаркетото термоустройство било сертифицирано и установявало поддържана температура от + 8° С. Превозното средство било отклонено за посещение в сервиз в Крайова именно във връзка с констатираното чрез термолотера покачване на температурата, което създавало опасност от увреждане на товара.

В допълнителен отговор ответникът не оспорва фактическите твърдения на ищеца за посещение на сервиз в Крайова, но твърди, че това било осъществено по негово нареждане. Изложени са и други неотнормирани твърдения касаещи наличието на валидна застраховка.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение, намира от фактическа и правна страна следното:

Страните не спорят и с определение от 07.12.2021 г. за безспорни и ненуждаещи се от доказване в отношенията помежду им, са отделени фактите, че на 17.07.2020 г. „Д. Л.“ ООД в качеството на спедитор, сключило с „Д.Т.Л.“ ООД договор за превоз на пресни череши, при изрично уговорена клауза транспортирането им да се извърши при температура до + 2°

С, като черешите били доставени на получателя на 25.07.2020 г., а на 27.07.2020 г. от страна на ищеца била отправена рекламация за наличие на увредени плодове. При извършване на превоза транспортното средство на 21.07.2020 г. преминало диагностика на температурния агрегат, в сервиз в Крайова, Република Румъния.

Видно от представената от ищеца международна товарителница CMR процесният превоз, изпълнен от „Д.Т.Л.“ ООД касае превоз на товар, представляващ 30 палета, съдържащи 5952 кутии пресни череши с общо тегло 17350 кг, с изпращач А.Т.Ю. А.Ш. и получател И.-Л.И., Германия, който товар следвало да се разтовари в Португалия, Лисабон, Арруда дос Винос. В товарителницата е отразено, че стоките са получени в мястото на разтоварване от представител на „Б.К.“ С.А. на 25.07.2020 г., като забележки по отношение на доставената стока не са направени.

В рекламационно писмо от 27.07.2020 г., адресирано до превозвача, „Д. Л.“ ООД го нотифицирало за увреждане на стоката поради неспазване на установения температурен режим на превоза, което било отчетено от поставен в транспортното средство термолегер.

В доклад за щети от 29.07.2020 г., изготвен от „А.Е.Д.“ – Проучвания – Проверки и консултации, действащо като авариен комисар по заявка на „Б.Ф.К.“ С.А., е отразено, че при извършена проверка на товар пресни череши са налице видими признаци на напреднал стадий на зреене, повредени и омекнали плодове в следствие неправилна температура по време на транспортиране. След проверка на случаен принцип на няколко палети и кашони и в резултат на прилагане на метода на вземане на проби на процентен принцип, е прието, че увредени са 6899 кг от доставените череши.

В електронно писмо на представител на „Б.Ф.К.“ С.А. – В.К., изпратено до продавача А.Т.Ю. А.Ш. на 27.07.2020 г. в 05.05 часа, е посочено, че получените в събота череши имат голямо количество епидермални дефекти, наличие на изгнили плодове, а в кашоните по 5 кг. – липса на еднородно качество. От взетите проби за целите на качествен контрол от кашоните по 2 кг. е налице приблизително 10 % брак, а от черешите в кашони по 5 кг. се очаква бракът да е над 50 %.

Товародателят „А.Т.Ю.“ А.Ш. издал на спедитора „Д. Л.“ ООД фактура № АКЕ202000000028/10.08.2020 г. за разходи за щети при транспортиране на череши в размер на 27680,37 евро, съответно левовата равностойност на сумата в размер на 54138,10 лева била предявена от ищеца за плащане на превозвача „Д.Т.Л.“ ООД с протокол № 0200000016/18.08.2020 г..

В производството е прието заключение на изготвена съдебно-техническа експертиза, което съдът кредитира като съответно на събраните в производството доказателства и при незаинтересувано прилагане на специални знания, поради което и основава изводите си на същото. Според вещото лице оптималната температура на съхранението на черешови плодове е от 0° С до + 2° С и влажност на въздуха от 95 %. Съществено за транспортирането на пресни череши освен поддържане на съответната температура, е и конкретното им качество – необходимо е черешите да са еднородни по цвят, със зелени дръжки, без наранявания по плодовете. Съхранимостта им е обусловена от съответния сорт, за който данни по делото няма и зависи от температурата и относителната влажност на въздуха, която трябва да се поддържа висока. Принципно черешовите плодове е добре да бъдат в опаковки от 0,500 кг. При нарушаване на температурните изисквания за транспортиране и съхранение на плодовете се появяват благоприятни условия за развитие на гъбни заболявания, които причиняват загниване на плодовете.

Пазарната стойност на черешите в България към 25.07.2020 г. не е установена, като последната официално отразена стойност в месечен бюлетин е 4,08 лева на дребно за м. юни 2020 година, съответно цената на едро е 2,98 лева.

Опаковките от 5 кг. са рискови и предпоставят по-голям процент увреждане, но при спазване на температурата при превоза им от + 2° С щетите според вещото лице биха били пренебрежимо малко. Вещото лице предполага, че неспазването на температурния режим е имало основно значение за увреждане на плодовете. Престоят при висока температура при разтоварването също има значение, но сам по себе си не може да доведе до такива щети и не е предпоставка за създаване на гнилоствни процеси в черешите. Увредите са резултат от натрупване на неблагоприятни фактори, но неблагоприятните процеси са започнали при транспортирането на плодовете, а при разтоварването на значително висока температура тези процеси само са били ускорени.

В производството е прието и заключение на съдебно-счетоводна експертиза, което съдът няма основание да не кредитира и въз основа на което приема, че по данни от счетоводните книги на ищеца „Д. Л.“ ООД същото е имало търговски отношения с товародателя – турското дружество А.Т.Ю. А.Ш. и извън процесното. Във връзка с това и издаването на фактури от „Д. Л.“ ООД към турското дружество за извършвани услуги и извън процесната, обезщетението за настъпилата щета при превоза на пресните череши е изплатено чрез прихващане, а не чрез директно плащане, който метод по същество не променя настъпилия погасителен ефект.

Във връзка с възникналата щета турското дружество е издало фактура № АKE202000000028/10.08.2020 г. към ищеца „Д. Л.“ ООД за сумата от 27680,37 евро (54138,10 лева по фиксинга на БНБ), с основание „Разходи за щети при транспортиране на череша PLK-*****“. От счетоводството на ищеца „Д. Л.“ ООД е поискана и предоставена хронологията на счетоводна сметка 411 Вземания по контрагент А.Т.Ю. А.Ш. за периода 2020 г. - 2022 г., от която вещото лице е установило кредитни операции по заведени общо 29 броя фактури (намаляване на вземането по фактури, по които „Д. Л.“ ООД има вземане от А.Т.Ю. А.Ш.), чрез мемориални ордери от 04.09.2020 г. за сумата от 27680,37 евро, което обуславя извод, че „Д. Л.“ ООД е изплатило обезщетение на изпращача на стоката А.Т.Ю. А.Ш. на база издадена от последното фактура за щети в размер на сумата 27680,37 евро, чрез извършени прихващания по общо 29 броя фактури, издадени от ищеца към А.Т.Ю. А.Ш.

По отношение пазарната цена на пресни череша вещото лице сочи, че цената на черешата за килограм по фактури в Турция варира между 4,99 евро и 8,82 евро за м. 06 и м. 07.2020 г.; в България съгласно доклад на Европейската комисия цената на едро възлиза на 1,31 евро за м. 06.2020 г., съответно в Португалия съгласно същия доклад цената е 4,13 евро за м. 05.2020 г. и 3,96 евро за м. 06.2020 г., като за м. 07.2020 г. не са налице данни за цената на пресните череша, тъй като е извън сезона им на пазарно предлагане.

В производството са събрани и гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетеля Ю.Х.М. и снемане обясненията на И.М.П., управлявал транспортното средство, с което е осъществен превоза, но който има и качеството управител на ответника „Д.Т.Л.“ ООД.

Показанията на М. установяват, че на 21.07.2020 г., поради установено чрез термолотер несъответствие с изисквания температурен режим, били дадени инструкции на превозвача да посети сервиз за отстраняване на евентуален проблем с температурата, което указание

превозвачът изпълнил, но въпреки това термолотерът продължил да отчита температура над + 2° C. Черешите били доставени на 25.07.2020 г., събота и били разтоварени в склад на получателя. Тези факти установява и далият обяснения представляващ превозвача П.. При претоварването в гр. Пловдив черешите били опаковани и проверка на състоянието им при приемане на товара не била осъществена. Термодатчикът на агрегата на превозното средство бил настроен да поддържа температура от + 2° C, включително в сервиз била извършена диагностика и неизправност в работата на агрегата не била установена. В Лисабон стоката била разтоварена на външна рампа, без терморъкав, като престояла около час на висока температура между + 30° C и + 35° C. Товарителницата била подписана без забележки, а за възникналия проблем с черешите превозвачът бил уведомен понеделник или вторник.

Други доказателства от значение за спора не са ангажирани.

Относно иска с правна квалификация чл. 17 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки вр. чл. 373, ал. 1 вр. чл. 361 ТЗ.

Принципно в обявления за окончателен доклад на предявения иск дадената правна квалификация е общата разпоредба на чл. 373 ТЗ, но тъй като предмет на превоза са стоки (пресни череши), които са приети за превоз в гр. Пловдив, България и са доставени в гр. Лисабон, Португалия, отношенията между страните, макар те да са местни (български) юридически лица, се уреждат от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR), ратифицирана с Указ № 1143 от 29.07.1972 г. (ДВ, бр. 61 от 05.08.1977 г.), в сила за България от 18.01.1978 г., тъй като тази конвенция се прилага за всеки договор за автомобилен превоз на стоки с превозни средства срещу заплащане, когато мястото на приемане на стоката за превоз и предвиденото място за доставянето □, така както са посочени в договора, се намират в две различни държави, от които поне една е договаряща страна. Тази конвенция като международноправен източник на правни норми е влязла в сила за Република България, съгласно предвидените в чл. 43, т. 2 от същата условия, поради което следва да намери приложение към възникналите правоотношения по договор за автомобилен превоз на стоки с международен елемент. В чл. 3, ал. 1 КМЧП е предвидено, че разпоредбите на този кодекс не засягат уредбата на частноправните отношения с международен елемент, установена в международен договор, в друг международен акт в сила за Република България или в друг закон, като съгласно ал. 2, при прилагането на международен договор или на друг международен акт се съобразяват международният характер на неговите разпоредби, установената в тях квалификация и необходимостта да се постигне еднообразие в тяхното тълкуване и прилагане. Анализът на посочените разпоредби дава основание да се приеме, че независимо от липсата на обнародване на Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR), каквото изискване се съдържа в разпоредбата на чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България, компетентният български съд е длъжен да приложи съдържащите се в Конвенцията норми, влезли в сила съгласно предвидените в нея условия, съобразявайки, че като специална уредба тези норми имат приоритетно действие спрямо нормите на вътрешното право. В този смисъл нормите на Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR) имат приоритет и се прилагат към процесното правоотношение, в който смисъл е решение № 143 от 12.05.2016 г. по т. д. № 1234/2014 г., Т. К., II Т. О. на ВКС, в което за правилно е възприето становището, изразено в решение № 955 от 28.05.2001 г. по гр. д. № 2165/2000 г. на ВКС, V г.о., според което при наличие на условията, посочени в чл. 1, т. 1 от Конвенцията, тя се прилага за уреждане на отношенията

между страните по превозния договор и е източник за правно уреждане на договора за международен автомобилен транспорт.

Пропускът на съда да квалифицира спорното материално право на вземане съгласно чл. 17 от Конвенцията не е довел до ограничаване правото на защита на страните, доколкото им е разпределена доказателствена тежест за фактите, които са релевантни и с оглед уредбата в приложимия международен договор. Съгласно чл. 17, т. 1 Конвенция CMR превозвачът е отговорен за цялостната или частична липса или повреда на стоката от момента на приемането ѝ за превоз до този на доставянето ѝ, както и за забавата при доставянето ѝ.

В разпоредбата на чл. 17, т. 2 и т. 4 Конвенция CMR изрично и изчерпателно са посочени основанията, при наличието на едно от които превозвачът се освобождава от отговорността по т. 1 - липсата, повредата или забавата се дължат на: 1/. грешки на правоимания (изпращача или получателя); 2/. нареждане на правоимания (изпращача или получателя), което не е резултат на грешка на превозвача; 3/. присъщ недостатък на стоката; 4/. или обстоятелства, които превозвачът не е могъл да избегне, и последиците, които не е могъл да преодолее, съответно в т. 4 на чл. 17 Конвенция CMR са предвидени основания за освобождаване от отговорност на превозвача за повреди, произтичащи от особени рискове, сред които естеството на някои стоки, застрашени от вътрешно увреждане, каквито безспорно са черешите. Посочената правна норма, както и нормата на чл. 18 Конвенция CMR определят конкретни правила за поведение, ако превозвачът се позовава на някое от основанията, освобождаващи го от отговорност за обезщетение, които не могат да бъдат дерогирани с договорна клауза, приета в противоречие с тези разпоредби. Правните норми, регламентиращи отговорността на превозвача при цялостна или частична липса или повреда на стоката от момента на приемането ѝ за превоз до този на доставянето ѝ, както и за забавата при доставянето ѝ, основанията за освобождаване на превозвача от отговорност и доказателствената тежест, са **императивни** правни норми и не допускат отклонение от установените в тях правила за поведение.

Основанията за освобождаване на превозвача от отговорност, предвидени в чл. 17 от Конвенцията са съответни и на съдържащите се в националната правна уредба - чл. 373, ал. 1 и ал. 2 ТЗ, които разпоредби предвиждат превозвачът да отговаря за изгубването, погиването или повреждането на товара, освен ако вредата се дължи на непреодолима сила, на качествата на товара или на явно неподходяща опаковка, ако товародателят е дал съгласие по реда на чл. 370, ал. 3 ТЗ, като превозвачът отговаря и за вредите, които се дължат на забава при изпълнение на превоза. Вреди, които да са резултат от неспазване на уговорения в превозния договор срок за изпълнение на превоза не са предмет на производството. Ищецът претендира реализиране отговорността на превозвача за причинени щети на превозваната стока (частична повреда на товара) поради неизпълнение на изрично уговорения в договора температурен режим на превоза, който е предвиден именно с оглед естеството на превозваната стока – пресни череша, които поради характеристиките си подлежат на увреждане под влиянието на външни фактори като температурата и влажността на въздуха.

Разпоредбата на чл. 18, т. 4 Конвенция CMR предвижда, че когато превозът се извършва с превозно средство, оборудвано да предпази стоката от влиянието на топлината, студа, температурните промени или от влажността на въздуха, превозвачът не може да се позовава на изключението, предвидено в член 17, параграф 4 "г", освен ако докаже, че

всички мерки, които е бил длъжен да вземе според обстоятелствата, са били взети, относно избора, поддържането и употребата на тези оборудвания, и че той е спазил дадените му специални нареждания.

В производството не е спорно, че в превозния договор изрично е уговорено стоката да се транспортира при постоянно поддържан температурен режим от + 2° C, като изрично съдът е указал на ответника, че негова е доказателствената тежест да докаже спазването на този режим, която тежест е останала неизпълнена. Пълно и главно доказване от страна на превозвача „Д.Т.Л.“ ООД на факта на изпълнение на поетото задължение да поддържа температурния режим от + 2° C не са ангажирани. Това означава, че е налице неизпълнение на поетото договорно задължение, което поражда отговорност на превозвача за повредите на доставения товар, настъпили в резултат на това конкретно неизпълнение.

По същество ответникът не оспорва, че получателят е установил чрез аварийен комисар наличието на щети по доставените череши, но оспорва те да са резултат от транспортирането им, предвид факта, че докладът е изготвен в резултат на проверка, извършена на 28.07.2020 г. Действително, товарителницата CMR е подписана при получаване на стоката на 25.07.2020 г. без забележки от получателя. Това обаче не освобождава превозвача от отговорност, по следните съображения.

Приложимата разпоредба на чл. 30 Конвенция CMR предвижда когато получателят е получил стоката, без да е установил състоянието ѝ съвместно с превозвача (както в случая) или е направил възражения пред превозвача най-късно в момента на доставянето, ако се касае за явни липси и повреди, или в срок от седем дни, считано от доставянето (празничните и неделните дни не се броят), ако се касае до скрити липси и повреди, като посочи общото естество на липсата или повредата, счита се, до доказване на противното, че е получил стоката в състоянието, описано в товарителницата. Тези възражения трябва да са направени писмено, когато се касае до скрити липси или повреди. Такива възражения за качеството на доставените череши са направени в рекламационно писмо, изпратено на електронен адрес до представляващия превозвача П. на 27.07.2020 г., т. е. в предвидения в Конвенцията срок и това поставя въпроса дали повредите представляват явни или скрити. Позоваването на явни недостатъци би било преклудирано с приемането на стоката без възражения от страна на получателя.

Повредите на доставените череши са недостатъци, които съществено намаляват годността им за обикновеното ползване по предназначение и затрудняват пазарната им реализация. Явен недостатък на стока принципно е този, който би могъл да се констатира при обикновен неин преглед, извършен при полагане на дължимата от търговеца грижа (на търговец със средни знания и опит в съответната област). Скритият недостатък пък не е от естество да бъде констатиран при обикновен преглед, а се проявява в по-късен етап и/или в процеса на употреба на стоката.

В доклада на аварийния консултант отразените повреди представляват видими признаци на напреднал стадий на зреене, наличие на повредени и омекнали плодове. Съгласно кредитираното заключение на съдебно-техническата експертиза черешовите плодове са бързоразвалящ се (нетраен) плод и транспортирането им изисква поддържане на оптимална температура, като констатираните вреди сочат, че тази температура не е била спазвана, съответно установеното в доклада е резултат на неблагоприятен процес, който се е развивал във времето, но категорично този увреждащ процес е започнал при преvoза. В този смисъл, тъй като докладът на аварийния комисар е изготвен след оглед на плодовете,

извършен на 28.07.2020 г. - три дни след приемането на стоката и тогава е констатиран резултатът на започналите в при транспортирането неблагоприятни процеси, следва да се приеме, че тези повреди са представлявали скрит недостатък, тъй като по-високата от уговорената температура при транспортирането е довела до ускоряване зреенето на плодовете (ноторно е, че то продължава и след беритбата), съответно е създавала предпоставки за по-ускореното протичане на естествените процеси на гниене, които веднъж започнали няма как да бъдат преустановени. Това означава, че неизпълнението на задължението на превозвача за поддържане на постоянна температура от + 2° C е поставило начало на причинно-следствената верига, която е довела до частична повреда на доставените плодове и тези повреди, доколкото представляват резултат на протичащи вътре в плодовете процеси и то процеси в развитие, съответно до външното им проявление – появата на петна по плодната обвивка, няма как да не представляват скрит недостатък. При положение, че гниенето е било видимо още на 25.07.2020 г., то до 28.07.2020 г. щетите биха били значително по-сериозни, а те към 28.07.2020 г. са засегнали 39,76 % от общото количество доставени череши, което дава основание за извод, че при разтоварване на черешите уврежданията са били започнали, но не са били външно проявени.

Ето защо, отговорността за настъпилите при превода щети следва да се понесе от превозвача, тъй като повредите на доставените череши са настъпили в причинно-следствена връзка с неизпълнението на поетото от него задължение за поддържане на уговорения температурен режим от + 2° C и не са налице обстоятелства, които да го освобождават от тази отговорност.

Обемът на отговорността се определя съгласно чл. 25, т. 1 Конвенция CMR - в случай на повреда превозвачът заплаща обезценка (обезщетение за щетите), в размер, изчислен според стойността на стоката, определена съгласно член 23, параграфи 1, 2 и 4, които разпоредби предвиждат, че когато съгласно разпоредбите на тази конвенция превозвачът дължи обезщетение за цялостна или частична липса това обезщетение се изчислява според стойността на стоката на мястото и по времето, когато е била приета за превоз. Стойността на стоката се определя по борсовия курс или при липса на такъв - по текущата цена на пазара, или при липса на такава - по обичайната стойност на стоките от същия вид и качество.

В приложение на посочената разпоредба стойността на увредените 6899 кг череши следва да се определи по текущата, т. е. към 20.07.2020 г. пазарна цена в гр. Пловдив, България. Официални данни за пазарната цена към момента на натоварването на стоката не са налице, тъй като черешите са сезонен плод и към този момент сезонът им е приключил, съответно през м. юли не е налице пазарна цена. Пазарната цена, съгласно месечен бюлетин на МЗХГ, сектор „Плодове и зеленчуци“ за череши на едро (тържища) за м. 06. 2020 г. възлиза на 2,98 лева, която цена е съпоставима и с установената от съдебно-счетоводната експертиза средна цена за килограм череши в България в размер на 2,56 лева, определена на база доклад на Европейската комисия. Съдът приема цената, определена като цена на едро в бюлетина на МЗХГ да е релевантната цена, по която следва да се остойностят увредените череши, в приложение на чл. 25 вр. чл. 23 Конвенция CMR. Така пазарната стойност на вредите е в размер на 20559,02 лева (6899 кг * 2,98 лева) и тя определя обема на отговорността на превозвача.

Съгласно чл. 349, ал. 1 вр. чл. 361, ал. 2 ТЗ правата и задълженията по сключения с превозвача договор възникват за спедитора „Д. Л.“ ООД, съответно неизпълнението на

договора от страна на превозвача се отразява в правната сфера на спедитора, който е претърпял вреди в размер на платеното на товародателя А.Т.Ю. А.Ш. обезщетение за вредите от доставената некачествена стока в размера на сумата 27680,37 евро (54138,10 лева по фиксинга на БНБ). Отговорността на превозвача обаче, както се посочи, е ограничена до размера на сумата 20559,02 лева, определена в приложение на разпоредбите на Конвенция CMR, поради което предявеният иск е основателен до размера от 20559,02 лева и неоснователен за разликата до пълния предявен размер от 54138 лева.

С оглед изхода на спора, право на разноски се поражда за всяка от страните, пропорционално на уважената, респ. отхвърлена част от иска. Ищецът доказва извършени разноски в общ размер от 5341,92 лева, съгласно представен списък по чл. 80 ГПК, срещу който възражения ответникът не е релевирали. От така доказаните разноски ищецът има право на присъждане на сумата 2028,61 лева.

Ответното дружество също предявява претенция за присъждане на разноски, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 4100 лева, което „Д. Л.“ ООД основателно възразява да е прекомерно.

Намаляването на заплатеното адвокатско възнаграждение е допустимо до минимално определения размер, съгласно чл. 36 ЗА. В чл. 36 ЗА се препраща към НАРЕДБА № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, издадена от Висшия адвокатски съвет, обн. ДВ, бр. 64 от 23 юли 2004 г., като в чл. 7, ал. 2, т. 4 от същата е предвидено адвокатското възнаграждение за процесуално представителство по дела с определен материален интерес от 10000 лева до 100000 лева, да е 830 лева, плюс 3 % за горницата над 10000 лева. В конкретния случай, материалният интерес е 54138 лева и определеното по правилата на Наредбата минимално възнаграждение е 2154,14 лева. В определение № 374 от 20.11.2017 г. на ВКС по гр. д. № 687/2017 г., III г. о., ГК, е разяснено, че заплатеното адвокатско възнаграждение е равностойно на труда, положен от адвоката, когато съответства на фактическата и правна сложност на исковото производство, развило се пред съответната инстанция, а разликата в повече остава в тежест на страната, която го е договорила. Разпоредбата на чл. 78, ал. 5 ГПК предвижда и ограничение в дейността на съда по установяване на причинно-следствената връзка между направения по делото разход и положените от адвоката усилия по конкретното дело. Упражнявайки своето правомощие по чл. 78, ал. 5 ГПК, съдът не може да слезе под минималния размер, предвиден в Наредба № 1/9.07.2004 г. на Висшия адвокатски съвет - до него законодателят фингира наличието на причинно-следствената връзка, затова от тези релевантни разноски – 2154,14 лева ответникът има право да му бъдат вземздени 1336,10 лева, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, пропорционално на отхвърлената част от иска.

При тези мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Д.Т.Л.“ ООД, ЕИК *****, да заплати на „Д. Л.“ ООД, ЕИК *****, на основание чл. 17 от Конвенцията за договора за международния автомобилен превоз на стоки вр. чл. 373, ал. ТЗ, сумата 20559,02 лева (двадесет хиляди петстотин петдесет и девет лева и две стотинки) – обезщетение за вредите, причинени при осъществен по договор за транспорт № 20/07/0022/1386/17.07.2020 г. превоз на пресни череши, в резултат на неспазване на уговорения температурен режим, заедно със законната лихва върху

главницата от предявяването на исковата молба – 23.07.2021 г. до окончателното □ плащане, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата 2028,61 лева (две хиляди двадесет и осем лева и шестдесет и една стотинки) - разноси за производството, пропорционално на уважената част от иска, като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над сумата 20559,02 лева до предявения размер от 51138 лева.

ОСЪЖДА „Д. Л.“ ООД, ЕИК *****, да заплати на „Д.Т.Л.“ ООД, ЕИК *****, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, сумата 1336,10 лева (хиляда триста тридесет и шест лева и десет стотинки) – разноси за производството, пропорционално на отхвърлената част от иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред СОФИЙСКИЯ АПЕЛАТИВЕН СЪД в двуседмичен срок от връчването му на страните.

СЪДИЯ:

Съдия при Софийски градски съд: _____